

DOI: <https://doi.org/10.12775/BFEGZ.2021.012>

Sylwia Chutnik, *Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek. 100 historii niezwykłych Polek*, Wydawnictwo Debit, Katowice 2021, ss. 208

Nakładem Wydawnictwa Debit ukazał się kolejny, czwarty już tom serii *Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek*, tym razem przedstawiający sylwetki stu kobiet, Polek z pochodzenia i Polek z wyboru – są wśród nich m.in. królowe, lekarki, podróżniczki, liderki, naukowczynie, artystki i społeczniczki. Niektóre znane na całym świecie, inne anonimowe, ale życie każdej z nich inspirowane do brania spraw w swoje ręce. Książka powstała we współpracy z Rebel Girls, InC, marki edukacyjno-rozrywkowej, która wspiera dziewczynki w realizacji ich marzeń i pokonywaniu własnych granic. Inspiruje je, przedstawiając w książkach i podcastach

jako przykład historie wybitnych kobiet. Książek z tej serii sprzedano już 5,5 miliona w 49 językach, podcasty mają 6 milionów odsłon.

Motto książki oddaje jej przesłanie: „Do młodych buntowniczek z całego świata: czerpcie z przeszłości mądrość, a gdy dopadną Was wątpliwości, pamiętajcie, że to Wy kształtujecie przyszłość”.

Opowieści mają inspirować i służyć edukacji. Najlepiej oddają to słowa twórczyn książki: „Niniejsza publikacja to zbiór krzepiących i skłaniających do refleksji bajek inspirowanych ekscytującymi losami stu niezwykłych kobiet, które związały swoje życie z Polską. Nie jest to encyklopedyczny zapis losów ani osiągnięć bohaterek”.

Autorka Sylwia Chutnik jest znaną pisarką, feministką, społeczniczką i promotorką czytelnictwa. Książkę współtworzyło wiele kobiet: wydawczynie: Joanna Walczak; opieka artystyczna: Anna Machwic, Barbara Kęsek; redakcja: Aleksandra Pietrzyńska; wybór cytatów: Agata Picheta; korekta: Edyta Malinowska-Klimiuk, skład i wykonanie okładki: Monika Drobnik-Słocińska oraz trzydzieści dwie wyjątkowe artystki, polskie ilustratorki, które zrobiły oryginalne ilustracje każdej z przedstawionych bohaterek.

Każdej z bohaterek poświęcona jest jedna strona tekstu, nie jest to

jednak biogram przedstawiający w encyklopedyczny sposób przebieg życia postaci. W tekście pozbawionym dat, autorka skupiła się na istotnych wydarzeniach z życia danej osoby, na jej przesłaniu, na tym, co było lub jest dla niej najważniejsze. Jak napisała we wstępie: „To nie encyklopedia czy szkolny podręcznik, lecz raczej skarbiec ciekawych historii, a właściwie herstorii. Takich, które dostarczą nie tylko wiedzę, ale także siły do realizacji marzeń”. Przy każdej postaci jest też charakteryzujący ją wybrany cytat.

Wśród postaci powszechnie znanych, jak: królowa Jadwiga, fizyczka

i chemiczka Maria Skłodowska-Curie, aktorki Anna Dymna i Krystyna Janda, reżyserka Agnieszka Holland, piosenkarka Maryla Rodowicz czy poetka Wisława Szymborska są takie mniej znane, jak: pisarka i działaczka społeczna Rachela Auerbach, traktorzystka Magdalena Figur czy architektka Barbara Brukalska. Kobiety współczesne jak tenisistka Iga Świątek czy pisarka Olga Tokarczuk obok kobiet znanych z historii jak pilotka Janina Lewandowska czy propagatorka dobrej kuchni Lucyna Ćwierczakiewiczowa. Jest oczywiście także Elżbieta Zawacka – generałka i działaczka. A wybrany przy jej biogramie cytat brzmi: „Jeżeli ma się taki cel w życiu, który musi się osiągnąć, to wtedy i chce się żyć, i żyje się radośnie”. I wiele, wiele innych kobiet. Jest też stworzona przez cztery licealistki Akcja Menstruacja, fundacja zwalczająca ubóstwo menstruacyjne.

Ta książka to portrety kobiet wyróżniających się przez wieki, wybitnych na różnych polach – kulturalnym, naukowym, społecznym, politycznym, sportowym. Nietuzinkowych, niepowtarzalnych, odważnych, osiągających wyznaczone cele często wbrew oczekiwaniom otoczenia, wyprzedzających epokę, w której żyły, obalających społeczne konwenanse. Stanowią inspirację dla wielu dziewczyn i kobiet, które chcą żyć na własnych warunkach.

Wybór tylko stu bohaterek był trudny, ale twórczynie zapowiedziały powstanie kolejnego tomu prezentującego sto następnych niezwykłych kobiet z historii Polski.

Mimo że skierowana do dziewczynek, jest to niezaprzeczalnie książka dla każdego, niezależnie od płci i wieku.

I na koniec jeszcze raz głos twórczyń: „Mamy nadzieję, że te opowieści zainspirują Was do odważnego stawania w obronie swoich przekonań i podążania za marzeniami”.

Kilka wybranych z książki cytatów:

Lucyna Ćwierczakiewiczowa: „To ważne, żeby nie tylko marzyć, ale też działać”.

Marta Frej: „Siła to moja decyzja”.

Nina Andrycz: „Kochać pracę i polegać na sobie”.

Maja Ostaszewska: „Muszę reagować i reaguję”.

Dorota Kromp
Fundacja General Elżbiety Zawackiej
e-mail: sekretariat@zawacka.pl